

**Стихи и песни.
(Наречие средних вепсов
Приоятских).**

**Автор стихов и песен
Поливанова Гуля Николаевна
(Гулчехра Нигматуллаевна –
по паспорту)**

*Использование данных материалов
для проведения курсов вепсского языка
согласовано с автором.*

LÄHTTAS PAREMBAD

Lähttas malpei čomad ristitud,
Kuti lindud letas taivhale,
Kuti sambtas sel'ktäd tähtheižed,
Kuti lipkad vastha lämöile.

Lähttas meišpei kaika parembad,
Kaikid'veslembad da sel'ktembad,
Olibalik konzni käredad,
Nene hüväd, armhad ristitud.

Eliba – kut lämoi paloiba,
Vaiše oliba – i ele jo!
Kuti kezal, kesked päiväle
Tuli pimed, vilu ö.

Vaiše, kuni mal mö elämei,
Kaika ičen meles pidämei,
Heide sil'mäd, vahed, muštamei,
Tuskan, kibun henges peitamei.

POIGAN VARASTUS

Minä sindai varastan –
Vaiše tule tagaz,
Vaiše ala kado südei ös!
Kaglas vahvas tabadan –
Kaikes pit'kas aigas,
Kerdaižen vu tabadan mös t!
Voiktas vouktad puhuded,
Pil ved taivhal käreitas,
Vezi löse randoihe must.
Henges varu sinusiš,
Sil'miš kündled säreitas,
Kurkun minun tabazi tusk.
Tule tagaz, poigeine,
Lenda kod he, linduine,
Okha pigai lopiše voin!
Sünduiženke pagižen:
«Vaiše sinä kaiče,
Vaiše kod'he pörduta poig!»

KULU ČIBU

Rebiteleb raukan hengen kibu,

Karktad kündled čaptas minun sil'mäd,
Varastades surdui kulu čibu,
Tomičeien lödas pahad vihmad.

Konz-se amu olimei mö lapsed,
Voimei čibul sada vauktad pil'ved,
Minun päle sinä toižin' kacuid',
Kirjutelid' pit'käd, laskvad kirjad.

Projdiba ned čomad, nored voded,
Lendiba, kut tomičeien änik,
Kulud pertid' küläs amu mödud,
Otab karktal, konz-se maged manzik.

Emei voigoi pördutada vozid',
Emei voigoi sada taivhal pil'vid',
Tomen al möst tusstub kulu čibu,
Kutnä verhid' sovestiše sil'mid'.

Kaikil' sebranikoil' vargastan,
Kaikiš ristituišpei pijtän,
Magedašti sindai tervehtan,
Tuskan edembapei hijtän.
Kutnä elend pit'kid' voduzid',
Kutnä elend hahkoid' päivid',
Tuli aig – i sinä kodibzuid',
Kuti kaika tägä elid'.

Varastades – kündled valan,
Varastades – tuskha palan,
Varastades – kuti kolen,
Midäg rata – mugoi olen!

Kuled? Pajatab ahov.
Näged? Langetas lehtud.

Voikab linduine äjov,
Pöudol, kus heinäd tehtud.

Pikuine, ala voika,
Lenda lämmäha tal' veks,
Pikuine, ala voika,
Möst tuleb male kevätz.

Kazvatad poigid' - linduid',
Linneb läm', čoma peza,
Tusk sinun henges proidib,
Kaikil' ičeze oza.

Kuna mända?
Midä rata?
Tuli mugoi huba aig,
Minun armaz mindai tači,
Hänuv nügünd' toine ak.
Ala lai mindai mamoi,
Mišto voikan kaiken ön,
Minä mänen jogi randha,
Ičein küdled vedhe yön.
Okha otab sel' ged vedud
Pahan kibun hengespei,
Minä tuskičimoi kul'l'aks,
Äikš vozikš eduvpei.

ARMAZ KODIMA
Ičen armaz kodima,
Eile sindai parembad,
Kuti hüvä, vessel' sarn.
Sinä mindai kazvatad.

Sel' ged taivaz, vihand hein',
Russtan marjan sil' mäine,
Sinä kuti čoma heim,
Kuti kevätz vihmaine.

Mäneb sügüz', tuleb tal' v,
Tal' ven keza vajehtab.

Ičen man kaikutte päiv
Enččel pajol manitab.

HOMENSEL AIGOIŠ
Homensel aigoiš, konz otmata kaste,
Nitüdme joksen mä päiväle vastha,
Vauktaižed puhuded edahan kazdas,
Heng' mindai manitab kuna-ni astta.

Kuna-ni kadoda heiniden keskhe,
Kundelta, midä sid' pajatab ahov,
Ahavon pajo om mel' he i henghe,
Laske kaik holed-ki mändasoi maha.

Vongetas kurged, heläitas heinäd,
Jarvuden lainhed randoihe lösoiš.
Toivotab taivaz vihmašt most meile,
Heinäd i puhuded vihmažel josois.

Pimidub, peitase päiväne rusked,
Ezmäine tähthaine hilüdel palab,
Sarvuzi' kudmaine pimedan puskeb,
Uinotas kaskesed, lindud i pajod.

Magadab, ma...Joges pil' v hilläs ujub,
Unes kaik pöudod i järved, i mäged,
Armastan necidä mahut mä lujas!
Magada, näge magedoid' unid' !

KÄTTEPAJO
Pande minun muruine,
Pande minun pikuine,
Uinda minun linduine,
Uinda piku prihaine.

Saupta ičeiž sil' meižed,
Vauged minun päiväine,
Uinda minun pikuine,
Armaz minun poigeine.

VESSEL' OJAINÉ (Pajo)
Jokseb läbi pihkuižiš,
Jokseb ümbri kandoižiš,

Piku, vessel'ojaine – sel'ged vezine.
Kulub čoma pajoine,
Heled, vessel' änne,
Živatoile, linduile, taivhal päiväle.

Heled, vessel' ojaine,
Kuspäi sinä joksed?
Heled, vessel' ojaine,
Kuna sinä rigehtid?

Ümbri sinun randaižid,
Kazdas babarmpenzhažed,
Kazdas tomičpuhuded, hoikad pihlaižed.
Änikoitas änkok,
Pajatadas linduižed,
Armastadas randaižed rugižsenüded.

Nece meiden pajoine, sinun polhe,
ojaine,
Sinun polhe, pikuine, heled änne.
Kuldas sidä tähthaižed,
Kuldas sidä pil' vüded,
Kuldas sidä ristitud – ihastelesoiš.

Midä teile himoita?
Pit'käd igäd voib!
Tütar tuleiž paksumba,
Vonukad da poig.
Vaiše hüvid' melüzid',
Pertiš – čomad säd!
Parahimid' susedoid,
Hillei jokseiž aig!
Tervhut! Päiväšt! Änikoid'!
Runiod', pajoid' töiz'
Okha jokseb veslemba
Ei üks' igän voz'!

Ala voika, mišto voded proittäs,
Kükse päspei pimed, huba mel',

Okha voded, kuti veded jostas,
Pidä henges ičen vepsan kel'.

Sured lapsed, vonukaižed kazdas,
Korged seižub jogerandas pert',
Arihad koivud mecan röunas kazdas,
Voded-lindud pähä anntas mel'.

Tuli vilu, lehtud otab päiväas,
Voiktas kurged suren taivhan al,
Vaiše henges okha eläb keväz',
Konz möst sügüz' linneb kaikel mal.

EILE AIGAD

Eile vet i vilu päč –
Ei konz meile rata!
Mäneb tänambei jaugmäč,
Kacub sidä tatam.

Rindal Vovka, minun vel'l',
Toižes poles mina.
Lajib mamoi: «Konz-žo meil
Hillüz' pertiš linneb?»

«Näged,mamam, ukoil' rad –
Jaugmäč mäneb ehtan!
Eile aigad leta päd –
Midä-žo voim tehta?»

ELOSTARIN

Eliba küläs Johor da Darija,
Eliba muga – toižiden kartte.
Kezoid'me – heinäl, kala da marijad,
Kaikihe radoihe tari ol' tartta.
Proidi kaks' vainad Johor, a Darija,
Kazvati lapsed, - viž tari leta...
Pakaižes käded, kut kukoiden harjad,
Mecas hän radoi, a kodiš völ ehtta
Lehmäine lüpsta, kudoda noskad,
Platjaspäi poigale ombelta štanad,
Pimedas kaksküme virstad völ joksta
Kaikuččel päiväl – sinnä i tagaz.

Erasti sus üht i supalašt' eilend.
 Ristitud koliba nu kuti kärbhad...
 Kut vaiše Darijal ei lähttud meled?
 Kut vaiše mäneti erasen aigan?
 Kaik sijad lopišoi, čomad i pahad,
 Tuliba voinaspäi külähä saldataad,
 Tuli i Johor. Heläiduz kulub, –
 Medalil' rindhad mougotid saubatud.
 Lebaitas möstna ei olend aigad,
 Tariž ol' kolhoz voinaspäi leta.
 Kodiš möst heinäl, möst kodiradod,
 Ei tetud, kut kaiken kogoho kerata...
 Kazvoiba lapsed i kodišpäi läksiba,
 Ei hätken Johor da Darija tuskitud:
 Vonukoid toiba i vanhoile jätiiba,
 Vauktaine Ira da minä völ mustaine.
 Kuz' ezmäst vot mina küläižes kazvatet,
 Armastet, ičemoikš opetet pagišta,
 Koloboil söttud i pirlgaižil magedoil,
 Sid' päi i navedin ičeki paštelta.
 Čoma se aigaine järvuden randaižel
 Proidi i lendi, i ed händast pörduta.
 Ed löuda händast ni taihal, ni mecaižes,
 Voika hot' kündlil, i Jumal ei abuta...
 Magatas mas meiden Johor da Darija,
 Joudjaha pert he tuhuded skopišoi,
 Ahavod toine tošt tabatas sarejal,
 Päiväd i öd - pit' käd voduded lopišoi...
 Kazvoiba vonukad, mehele läksiba,
 Vauktaižel Iral poig Johoraks nimitet,
 Tütrele minun baboin nimižen jätiiba,
 Darijaks tütreine om minun kirjutet.
 Pikuižed Johor da Darija kazvatas,
 Ei äjal koskkoi üks' toižen päle,
 Kuluhe pert he kaikid' meid keratas,
 Keratas kaikid' ičemoi male.
 Tuleb se aig – olgha jokseb äi vozid,
 Äi uzid tal vid vajehtab keza,
 Pajatab heng – om völ ičemoi mehid,
 Oh, karged i maged vepsoiden oza.

Langez' kaste – hoštatab,
 Sügüz' seinhä kotkotab.

Löse pert he paha vihm,
 Pakuštaškanz vihand hein.

Sügüz' katoi kaiken man,
 Pigei tuleb vauged sarn,
 Vauktan unen möstna tob,
 Vilul lumel sil' mäd löb.

Keväz' jal' ghe tal' vele,
 Otab lumen sarvele.
 Sirgud puile ripputab,
 Vihman male tipputab.

Tuleb möstna kezaine,
 Lindul – üzüd pezaine,
 Änikoižed päivän al –
 Linneb elo meide mal.

Voikab taivaz vihmal,
 Sügüz' kirbo' kuldan,
 Sovbaz' päivän pil' vel,
 Mina melal suvdan.
 Ujub minun veneh,
 Pidust' sures jarves,
 Kenen nüide oled?
 Vaiše mini veraz.

Kuna kadoi minun muha?
 Mijag ištub vaikti än'?
 Proidi päivid' ei üks' tuha,
 Pit' kid' öid vu kuverz' män'.
 Olin' noren, olin' veslan –
 Kuna läksi nece aig?
 Tule tagaz minun keza,
 Tule tagaz henghe läm.

Ken-se noidui vauktan sarnan,
 Lumi- pöjul katoi man,

Sel'ktid' tähthid' taci kahman,
Oigenz' male vilun sän.
Taihval kudei surel sil'mäl
Vaikti kacub kaiken ön.
Jniš-jal' gel, kuti rihmal,
Pandud lumt'me verez jon.

Kaikam ma! Kudam pradedoil' jattud!
Vihandad pöudud i mecad i hein'.

Kaikam ruin, meide kodiman kätte,
Koivud i pedejad, läm'm' keväz' vihm.

Kaikam ma! Sel'ged taivaz i tähthäd,
Mameižen käded i tatei žen pert'.
Lapside ajgaspai muštoho jattud
Ma, kudam andoi i vägen, i mel't'.
Kaikam ma!

(Перевод с украинского песни «Скрипаль осінній»)

Ištnus lind, vauktad suugad topolile,
Pöudun taga lasknus magattaha päiv.
Henges kibu. Puutab, palab hulal hilel.
Mihe vastsin', mina noren vändajan.

Jandevändim tuli hengedme, da mel'he.
Sel'ged pajo kadoi mecas, koivun al.
Vihand koivišt vassttab kurgid' keväz' päiväl,
Minun südain ottud norel vändajal.

Astun vastha, vändanik valdoičeb henges,
Händast ecin', kuti keväz' lämmän sän.
Emboin'd' teta, mišto muzik nece noiduz',
Om ei mini, kojaduz om, kurgen än'.

Ištnus lind, vauktad suugad topolile,
Sel'ged pajo kadoi mecas, koivun al.
Voikab südain, lose rindhiš vilul kivel,
Igäks ottud heng om norel vändajan.

Soged armastuz (pajo)

Soged armastuz...
Kuna kacuiba minun sil'mäd?
Soged armastuz...
Kuna kadoiba lämmäd vihmad?
Soged armastuz...
Sinä unohtid' minun nimen,
Kutnä edeheižen heimon,
Sinä unohtid' hulad öd.

Soged armastuz...
Odva šuhaitas kuivad huled.
Soged armastuz...
Hengen heikahtust jo ed kule.
Soged armastuz...
Lödas rindhid'me vilud vihmad,
Amu kuiviba minun sil'mäd,
Tuli igähä vilu ö.

Soged armastuz...
Mini jati häń pahan kibun.
Soged armastuz...
Tuleb aig, mina möstna libun.
Soged armastuz...
Peniš pilkuišpei keradan hengen,
Tacin' kibun, kut kulun kengän,
Möstna nägištan, kut paštab päiv.
Sinä proidid', kut huba uni,
Sulad henges, kut keväz' lumi,
Nüide sinä, kut kuinu kaiv.
Soged armastuz...
Minun soged armastuz.
Eloku 2014v.

Jokseb jogi korktad randad,
Jal'ghe öle tuleb pei,
Igän – kuti kašlin' kandan,
Ličob hardöd karged mel'.

Armastuz, kut uni sulab,
Kadob, kuti lindun än',
Pit'k da pimed ö most tuleb,
Vilul öl mö üksnein' Jain'.

Ken om vær, a ken om oiged –
Lämmäd emei kaitud,
Elo – jono, must da vouged,
Valičuseks taritud.
Eloku, 2014v.

«Колыбельная» из кинофильма «Долгая дорога в дюнах» (перевод)